

CBAC TGAU

Cymraeg Craidd

Cymeradwywyd gan Cymwysterau Cymru

Canllawiau Addysgu: Uned 1

Addysgu o 2025

Dyfarnu o 2027

Nid yw'r cymhwyster hwn a reoleiddir gan
Cymwysterau Cymru ar gael i ganolfannau Lloegr.

Yn arbennig i Gymru.
Yn barod i'r byd.

Cynnwys

Cyflwyniad.....	1
Nodau'r Canllawiau Addysgu.....	1
Ffyrdd ychwanegol y gall CBAC gynnig cefnogaeth:.....	1
Strwythur y Cymhwyster	2
Asesu	2
Crynodeb o'r Asesu	2
Trosolwg o Uned 1	3
Trefniadau ar gyfer asesiadau di-arholiad	4
Amcanion asesu a phwysoli Uned 1	5
Uned 1 Canllawiau i Athrawon	6
Profiadau Dysgu	9
Cyfleoedd i ymgorffori elfennau o'r Cwricwlwm i Gymru	12

Cyflwyniad

Mae CBAC TGAU Cymraeg Craidd wedi'i gymeradwyo gan Cymwysterau Cymru ac mae ar gael i bob canolfan yng Nghymru. Bydd yn cael ei ddyfarnu am y tro cyntaf yn Haf 2027, gan ddefnyddio graddau A* i G.

Nodau'r Canllawiau Addysgu

Prif nod y Canllawiau Addysgu yw cefnogi athrawon wrth iddynt gyflwyno manyleb newydd CBAC TGAU Cymraeg Craidd a chynnig arweiniad ar ofynion y cymhwyster a'r broses asesu. **Ni fwriedir i'r Canllawiau Addysgu fod yn ddogfen gynhwysfawr i gyfeirio ati** ond yn hytrach i gynnig cefnogaeth i athrawon proffesiynol wrth ddatblygu cyrsiau ysgogol a chyffrous sydd wedi'u teilwra i anghenion a sgiliau'r dysgwyr. Mae'r canllawiau'n cynnig gweithgareddau posibl yn yr ystafell ddosbarth a chysylltau i adnoddau digidol defnyddiol (gan gynnwys ein deunyddiau digidol ein hunain, sydd ar gael yn rhad ac am ddim, a rhai o ffynonellau allanol) i roi syniadau ar gyfer gwersi diddorol ac atyniadol.

Ffurdd ychwanegol y gall CBAC gynnig cefnogaeth:

- deunyddiau asesu enghreifftiol a chynlluniau marcio
- digwyddiadau dysgu proffesiynol
- adroddiadau arholwyr ar bob uned
- y gallu i gysylltu'n uniongyrchol â'r swyddog pwnc
- adnoddau ar-lein rhad ac am ddim
- Dadansoddi Canlyniadau Arholiadau
- Adolygiad Arholiadau Ar-lein

Strwythur y Cymhwyster

Mae CBAC TGAU Cymraeg Craidd yn cynnwys 4 o unedau. Cymhwyster llinol yw hwn ac nid yw'n cynnwys haenau. Nid oes hierarchaeth o ran trefn addysgu'r unedau.

	Teitl yr uned	Math o Asesiad	Pwysoli
Uned 1	Ymateb i Sbardun Gweledol	Asesiad di-arholiad	25%
Uned 2	Ymateb i Ffynonellau Amrywiol	Asesiad di-arholiad	25%
Uned 3	Paratoi at y Dyfodol	Arholiad ysgrifenedig	25%
Uned 4	Llenyddiaeth a Chreadigol	Arholiad ysgrifenedig	25%

Asesu

Crynodeb o'r Asesu

Uned 1: Ymateb i Sbardun Gweledol

Asesiad di-arholiad: Pâr (6-8 munud) neu Grŵp (8-10 munud)
25% o'r cymhwyster

50 marc

Siarad (10%) Gwrando (15%)

Tasg pâr/grŵp o dri yn seiliedig ar sbardunau gweledol a ddarperir gan CBAC i symbylu trafodaeth. Bydd yr asesiad yn cynnwys tair rhan i'w cynnal yn y drefn ganlynol:

- gwyliau sbardun gweledol tua 2 funud o hyd. 10 munud i baratoi gan gynnwys gwyliau'r sbardun.
- cynnal trafodaeth pâr/grŵp ar yr hyn a welwyd ar y sbardun
- cynnal trafodaeth estynedig ar un o brif themâu'r sbardun

Ni chaniateir defnyddio geiriaduron nac unrhyw adnodd arall wrth baratoi.

Bydd yr uned hon yn cael ei marcio gan y Ganolfan, a'i chymedroli gan CBAC.

Trosolwg o Uned 1

Siarad a Gwrando – Ymateb i Sbardin Gweledol

Asesiad di-arholiad: Pâr (6-8 munud) neu Grŵp o dri (8-10 munud), gyda 10 munud i baratoi

25% o'r cymhwyster

Wedi'i osod gan CBAC, ei marcio gan y ganolfan a'i chymedroli gan CBAC
50 marc

Trosolwg o'r uned

Pwrpas yr uned hon yw:

- galluogi dysgwyr i ddeall a defnyddio'r Gymraeg gydag eraill mewn ffordd ddigymhell a hyderus drwy wyllo sbardin gweledol
- defnyddio'r Gymraeg i gyfathrebu a ryngweithio ag eraill
- defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn
- gofyn ac ymateb yn effeithiol i gwestiynau gan eraill
- deall y brif neges, manylion penodol a gwahanol safbwytiau
- defnyddio cywair priodol ac ynganu'n glir
- dangos dealltwriaeth o iaith lafar wrth wrando ar un neu fwy o siaradwyr mewn sefyllfaoedd amrywiol
- deall gwerth y Gymraeg (yn gymdeithasol ac yn y byd gwaith) a'i defnydd yng nghyd-destun Cymru a thu hwnt
- deall am addysg a phrofiadau byd gwaith er mwyn meithrin sgiliau ar gyfer bywyd a gwaith
- ystyried natur amrywiol dinasyddiaeth Cymru a'i diwylliannau, gan gynnwys safbwytiau, hunaniaeth, diwylliant a chyfraniadau cymunedau Du, Asiaidd ac ethnig leiafrifol.

Bydd yr uned hon yn canolbwytio ar:

- ryngweithio
- mynegi barn
- ymateb i gyd-destun anghyfarwydd.

Disgwylir i'r tair thema eang isod fod yn sail i ddysgu'r iaith:

- cynefin
- hunaniaeth
- diwylliant.

Bydd gofyn i ddysgwyr ymateb i sbardin gweledol. Bydd dewis o sbardin ar gael yn seiliedig ar y tair thema eang. Bydd pob sbardin gweledol yn cynnwys tri siaradwr yn trafod agweddau o'r tair thema eang. Bydd 15% o'r asesiad ar gyfer Gwrando a 10% ar gyfer Siarad am yr uned hon.

Trefniadau ar gyfer asesiadau di-arholiad

- Bydd yr uned hon ar ffurf asesiad di-arholiad ar ddyddiadau a bennir gan CBAC yn ystod ail hanner tymor yr Hydref ym mlwyddyn olaf y cws.
- Mae'r uned hon yn gofyn i ymgeiswyr wyliau a gwrando ar sbardun gweledol gan CBAC a chynnal trafodaeth ar yr hyn a wylwyd gyda phartner (6-8 munud) neu mewn grŵp o dri (8-10 munud).
- Bydd taflen ar gael i ymgeiswyr ei llenwi wrth wyliau'r clip. Adnodd i gynorthwyo'r ymgeiswyr yn yr asesiad yw'r daflen. Ni fydd yn cael ei hasesu oherwydd mai marciau am wrando a siarad yn unig sydd dan sylw yn yr uned hon. Fodd bynnag, bydd disgwyl i'r daflen gael ei chadw gan yr athro / athrawes a'i hanfon at CBAC gyda'r sampl.

Bydd yr asesiad yn cynnwys tair rhan i'w cynnal yn y drefn ganlynol:

- gwyliau sbardun gweledol tua 2 funud. Bydd yna 10 munud i baratoi gan gynnwys gwyliau'r clip. Bydd ymgeiswyr yn cael defnyddio unrhyw nodiadau a wnaed yn ystod y sesiwn yma yn yr asesiad.
- cynnal trafodaeth grŵp ar yr hyn a welwyd ar y sbardun
- cynnal trafodaeth estynedig ar un o brif themâu'r sbardun

Bydd dewis o ddau destun yn cael eu nodi gan CBAC

Bydd yr uned hon yn cael ei marcio gan y Ganolfan, a'i chymedroli gan CBAC.

Mae Uned 1 yn darparu'r canlynol ar gyfer dysgwyr..

1.1.1	Gwrando
1.1.2	Siarad

Amcanion asesu a phwysoli Uned 1

AA1	<p>Deall ac ymateb:</p> <ul style="list-style-type: none"> deall ac ymateb yn feirniadol i amrywiaeth o destunau ysgrifenedig a llafar, gan ddewis a gwerthuso pwyntiau perthnasol i egluro a chefnogi dehongliadau a datblygu syniadau gwneud cymariaethau ac egluro cysylltiadau o fewn a rhwng testunau ysgrifenedig a chyfathrebu llafar, gan ddefnyddio terminoleg briodol a chefnogi barn gyda manylion priodol o'r testun cyfathrebu meddyliau, teimladau a barn mewn amrywiaeth o gyd-destunau, gan strwythuro dadleuon a herio'r hyn mae eraill yn ei ddweud yn hyderus ac yn sensitif deall testunau ysgrifenedig a chyfathrebu llafar, gan gydnabod amrywiaeth o safwyntiau yn feirniadol er mwyn dod i gasgliadau ystyriol defnyddio sgiliau cyfieithu i wella cyfathrebu. 	15%
AA2	<p>Mynegi a chyfathrebu:</p> <ul style="list-style-type: none"> cyfathrebu'n glir ac effeithiol mewn cyd-destunau gwahanol, gan ddefnyddio ffurfiau, geirfa a thechnegau i ennyn diddordeb y darllenyydd/gwrandäwr addasu cyfathrebu trwy ddewis cywair, geirfa a thechnegau sy'n briodol i wahanol gyd-destunau a chynulleidfaoedd trefnu cyfathrebu gan ddefnyddio amrywiaeth o nodweddion ieithyddol a strwythuol defnyddio amrywiaeth o strwythurau brawddegau ar gyfer eglurder, pwrrpas ac effaith, gyda gramadeg cywir ac, mewn cyfathrebu ysgrifenedig, atalnodi a sillafu cywir. 	10%

Uned 1 Canllawiau i Athrawon

1.1		
	Ymhelaethiad o'r Cynnwys	Canllawiau i Athrawon
1.1.1 Gwrando	<p>Dylai dysgwyr allu datblygu eu sgiliau gwando er mwyn deall a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed.</p> <p>Dylai dysgwyr allu dangos dealltwriaeth o iaith lafar gan un neu fwy o siaradwyr mewn sefyllfaoedd amrywiol.</p> <p>Dylai dysgwyr allu gwando a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhngweithio gydag eraill yn effeithiol drwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ddewis y pwyntiau perthnasol a'r brif neges • defnyddio amrywiaeth o strategaethau i grynhoi, cyfuno, cymharu a dadansoddi gwybodaeth. <p>Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwyr allu cofnodi yr hyn maen nhw'n ei glywed a rhannu'r wybodaeth yn ddeallus ag eraill.</p>	<p>Pwrpas yr uned hon ydy galluogi dysgwyr i ddeall a defnyddio'r Gymraeg mewn amryw o sefyllfaoedd mewn ffordd ddigymhell gan ddangos hyder. Bydd y sbardun gweledol yn holl bwysig fel sail i unrhyw waith trafod, gyda phob sbardun yn eu tro yn cynnwys cyfeiriadau at sawl testun gwahanol.</p> <p>Rhydd hyn gyfle i ganolfannau ystyried y testunau amrywiol all ymddangos o dan y 3 thema eang gan bwysleisio perthnasedd y themâu hynny i fyd yr ifanc heddiw.</p> <p>Bydd angen cadarnhau nodweddion cydweithio llwyddiannus a chynnig cyfleoedd i ddysgwyr weithio mewn parau a grwpiau bach wrth ymateb i sbardunau gwahanol, datrys problemau a dod i gasgliadau.</p> <p>Bydd angen i'r dysgwyr ymateb yn glir i'r sbardun clyw-weledol gan gyflwyno a chyfnewid ffeithiau a barn fel canlyniad i'r gwrando. Bydd angen dysgu gwahaniaethu rhwng yr hyn sy'n bwysig a'r wybodaeth gyffredinol sydd yn rhan o unrhyw sgwrs naturiol. Wedyn, bydd angen crynhoi, cymharu, cyfuno a dadansoddi er mwyn dangos dealltwriaeth ond hefyd y gallu i ddefnyddio'r Gymraeg sydd gan y dysgwr eisoes mewn sefyllfa newydd.</p> <p>Ymateb i glipiau fideo - Dysgu Cyfunol (d3kp6tphcrvm0s.cloudfront.net) Sgiliau siarad a gwrando - Dysgu Cyfunol (d3kp6tphcrvm0s.cloudfront.net)</p>

		<p>Bydd gwrando ar ddeunyddiau'r clip fideo yn cynnig cyfleoedd i glywed a gwerthfawrogi acenion a thafodieithoedd gwahanol ond hefyd i helpu gwella ynganiad dysgwr. Bydd yn ehangu gorwelion y dysgwr ymhellach na'u cynefin a'u profiadau iaith o fewn yr ardal honno. Bydd angen defnyddio ystod o glipiau priodol yn trafod themâu gwahanol er mwyn ymarfer ac atgyfnerthu'r sgiliau angenrheidiol. Bydd defnyddio sbardunau byw, sbardunau digidol a /neu greu sbardunau o'r newydd yn cynnig yr amrywiaeth o brofiadau sydd eisiau. Bydd cynnig cyfleoedd i ddefnyddio deunyddiau aml-gyfrwng amrywiol gan wrando ar raglenni neu glipiau gwahanol yn ymestyn dealltwriaeth a gallu'r dysgwr i ymgylfarwyddo ag acenion ac iaith ardaloedd gwahanol yng Nghymru. Bydd sgrwsio naturiol ambell rhaglen neu newyddion ffurfiol un arall yn helpu ysgafnhau pryder ac ennyn hyder dysgwr wrth symud tu allan i'w cynefin.</p> <p>Wrth baratoi dysgwr, bydd angen iddynt ddod yn gyfarwydd â sbardunau a thasgau, gan gyfeirio'n benodol at y Deunyddiau Asesu Enghreifftiol ond bydd modd hefyd i addasu sbardunau asesiadau blaenorol er mwyn iddynt ateb gofynion y fanyleb hon.</p>
1.1.2 Siarad	<p>Dylai dysgwr allu cyfathrebu a rhyngweithio'n ddigymhell, yn glir ac yn effeithiol at wahanol ddibenion, gan gynnwys cyfleo gwybodaeth a gofyn ac ateb cwestiynau.</p> <p>Dylai dysgwr allu gwneud dewisiadau gwybodus am eirfa a gramadeg gan ddefnyddio'r wybodaeth hyn i gyfoethogi mynegiant.</p> <p>Dylai dysgwr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwr allu defnyddio cywair priodol ac ynganu'n glir.</p> <p>Dylai dysgwr ddeall a defnyddio'r elfennau iaith a restrir yn Atodiad A.</p>	<p>Bydd angen i ddysgwr drafod cynnwys y sbardun yn glir gan gynnwys gwybodaeth ffeithiol, cytuno ac anghytuno a ffurio barn bersonol. Bydd disgwl iddynt ddefnyddio amrywiaeth o batrymau iaith gan ddewis y patrymau a'r eirfa orau ar gyfer y tasgau dan sylw. Bydd angen addasu'r iaith sydd ganddynt a'i defnyddio i rannu gwybodaeth yn y ffordd orau possibl.</p> <p>Bydd angen adolygu dulliau sylfaenol holi ac ateb sydd mor bwysig i gynnal trafodaeth lawn. Rhaid dysgu ac adolygu yn rheolaidd strwythurau holi ac ateb perthnasol gan gynnwys holi ffeithiol a'r gofyn am farn bersonol gan gynnig cyfleoedd wedyn i ymhelaethu a siarad o brofiad. Rhydd hyn gyfleo am sgrwsio naturiol, cymharu profiadau ynghyd â rhannu dyheadau gyda'r cyfan o fewn cylch profiad y dysgwr. Bydd modd defnyddio ystod o sbardunau er mwyn atgyfnerthu'r sgiliau gan gynnwys sbardunau gweledol, hysbysebion neu benawdau newyddion ac ymatebion unigolion neu grwpiau at sefyllfaeodd gwahanol.</p>

	<p>Mae ymateb i eraill yn sgil bwysig, yn sgil hanfodol i'r byd gwaith ond hefyd yn sgil sy'n cwmpasu elfennau iechyd a lles y dysgwyr. Bydd cyfle i ddangos empathi a sensitifrwydd wrth wrando ac ymateb yn ddeallus ac mewn ffordd briodol. Bydd angen cynnig profiadau i ddeall safbwytiau eraill ac ymateb iddynt, gan ystyried defnyddio ystod eang o sbardunau a sefyllfaoedd priodol o fewn y cylchoedd profiad. Bydd cyfle hefyd i ystyried natur amrywiol dinasyddiaeth Cymru a'i diwylliannau gan gynnwys safbwytiau, hunaniaeth, traddodiadau a chyfraniadau cymunedau gwahanol gan gynnwys cymunedau Du, Asiaidd ac ethnig leiafrifol.</p> <p>Bydd defnyddio ystod o ddeunyddiau amrywiol i ymarfer y sgiliau gwahanol yn codi hyder y dysgwyr a'u gallu i ymateb i sefyllfaoedd newydd. Rhydd hyn gyfle i ddefnyddio gemau iaith a thasgau cystadleuol er mwyn cadw diddordeb a chynnig her. Bydd angen ymarfer dulliau cyflwyno a chyfnewid gwybodaeth ynghyd â chynnig cyfleoedd amrywiol i fynegi barn ar destunau gwahanol. Wedyn, mae modd atgyfnerthu'r sgil wrth drafod sut i gasglu tystiolaeth a rhesymau priodol i ategu barn. Wrth ystyried yr angen am gywirdeb iaith, bydd angen canolbwytio hefyd ar ymarferion gramadeg a thasgau amrywiol er mwyn ymarfer patrymau a dysgu rheolau sylfaenol. Bydd angen ymarfer amrywio amserau a pherson y ferf ynghyd â threiglo'n gywir gan defnyddio ystod o ymadroddion a geirfa berthnasol er mwyn sicrhau cynnydd o ran cywirdeb ieithyddol.</p>
--	--

Profiadau Dysgu

Dylid annog dysgwyr i ystyried y profiadau a'r sgiliau dysgu canlynol i ddatblygu eu dealltwriaeth, gwerthfawrogiad a'u hymwybyddiaeth o gynnwys y pwnc ymhellach. Mae'r wybodaeth yn y tabl isod yn darparu cyfleoedd i athrawon integreiddio'r profiadau dysgu yn rhan o'u proses o gyflwyno'r pwnc.

Profiad Dysgu	Ymhelaethiad o'r Profiad Dysgu
Archwilio gwerth y Gymraeg, ei llenyddiaeth a'i diwylliant, a'i defnydd mewn cymdeithas, yng nghyd-destun Cymru a thu hwnt	<p>1.1.1 Gwrando 1.1.2 Siarad</p> <ul style="list-style-type: none"> Bydd yn fuddiol i ystyried gwerth y Gymraeg o fewn byd hamdden y dysgwyr wrth drafod enwogion, cyfleoedd bydeang a lle'r Gymraeg o fewn y byd chwaraeon, y byd cerddorol a thu hwnt e.e. Cymry yn y Gemau Olympaidd, ar lwyfannau cenedlaethol a rhwngwladol I gopa mynydd Kilimanjaro - Ciwb Hwyl! - Ciwb Heddiw ... a ... doe - Ciwb Iaith ar waith e.e. Steve Backshall's Welsh Language Journey (youtube.com) Bydd modd i athrawon gynnig cyfleoedd tu allan i'r ystafell ddosbarth er mwyn i'r dysgwyr ddeall mai iaith fyw yw'r Gymraeg ac nid yn iaith academaidd yn unig. Bydd defnyddio Cymry a dysgwyr yr ardal yn creu cysylltiadau pwysig ond hefyd yn dangos twf a llwyddiant yr iaith mewn cymunedau gwahanol. Bydd modd i ddefnyddio cyn-disgyblion yr ysgol neu athrawon y sector cynradd sydd wedi manteisio ar gyfleoedd y cynllun sabothol i gadarnhau pwysigrwydd yr iaith – mewn bywyd bob dydd ond hefyd o fewn y gweithle. Hefyd bydd datblygiad siarter iaith yr ysgol yn gallu cynnig sail pwrpasol i'r dysgu. <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2023 – Dysgu Cymraeg</i></p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2022 – Y Siarter Iaith</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Bydd modd i athrawon astudio chwedloniaeth a thraddodiadau Cymru gan ddefnyddio clipiau fideo perthnasol neu flogiau er mwyn ysgogi diddordeb a barn y dysgwyr. Bydd angen talu sylw i dafodieithoedd gwahanol ynghyd ag astudio iaith ardal benodol y dysgwyr er mwyn iddynt weld gwerth eu gwreiddiau a'u hetifeddiaeth. Bydd angen i ddysgwyr ymateb i amrywiaeth o ffynonellau addas er mwyn ymateb i dasgau penodol gan wahaniaethu rhwng yr hyn sy'n berthnasol a'r wybodaeth sy'n amherthnasol i ofynion y dasg dan sylw. Gall athrawon ddefnyddio gemau iaith a sialensau difyr er mwyn cynnal diddordeb a datblygu'r elfen o fwynhad a balchder wrth ddysgu.

<p>Archwilio natur amrywiol dinasyddiaeth Gymreig a'i diwylliannau, gan gynnwys safbwytiau, hunaniaeth, diwylliant a chyfraniadau du, Asiaidd ac ethnig leiafrifol</p>	<p>1.1.1 Gwrando 1.1.2 Siarad</p> <ul style="list-style-type: none"> Bydd cyfle yma i gynorthwyo dysgwyr i werthfawrogi'r Gymru gyfoes gan gyfeirio at sefydliadau a dathliadau gwahanol Cymru fel Tafwyl, Greenman a'r Eisteddfod ynghyd â chyfeirio at draddodiadau pwysig eraill. Bydd modd hefyd gyfeirio at bobl mewn hanes a'r byd presennol sydd wedi effeithio ar fywyd Cymru gan gynnwys pobl Ddu, Asiaidd ac ethnig leiafrifol e.e. Betty Campbell, Yr Athro Meena Upadhyhaya (gw. Llyfrau Genod Gwych a Merched Medrus) Bydd casglu ffeithiau'r unigolion a thrafod eu cyfraniadau unigol yn ymestyn sgiliau casglu gwybodaeth a rhesymu'r dysgwyr, ond hefyd yn cynnig cyfleoedd i ddysgu mwy am hanes ein gwlad a'r bobl sydd yn rhan ohoni. Bydd modd hefyd edrych ar gyfraniadau Cymry a brwydrau arbennig yn ein hanes, ein diwylliant a'n dyfodol e.e. Y Beasleys, hanesion Tryweryn a'r Epynt. <p><u>stori Trefor Beasley ac Eileen Beasley o Langennech (youtube.com)</u></p> <p><u>Uwch 3, Uned 5: Tryweryn (youtube.com)</u></p> <p>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2019 – Pwysigrwydd y Gymraeg</p> <p>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2024 – Fideo Hanes Cymru</p>
<p>Arbrofi gyda thechnegau iaith at ddibenion creadigol</p>	<p>1.1.2 Siarad</p> <ul style="list-style-type: none"> Bydd cyfle i ystyried etymoleg y Gymraeg, hanes yr iaith a'i geirfa. Bydd modd manteisio ar ddeunyddiau digidol fel cyfres "Mewn Cymeriad" yn enwedig adnodd Taith yr Iaith (<u>Mewn Cymeriad: Taith yr Iaith (youtube.com)</u>) Gall athrawon ddefnyddio trosleisiau wrth gyflwyno deialogau, sgyrsiau, blogiau, areithiau a detholiadau llenyddol. Bydd cyfeirio at adeiladwaith iaith yn atgyfnerthu dealltwriaeth y dysgwyr ond hefyd yn gam pwysig at ruglder a chynnydd o ran cywirdeb iaith a'r hyder i'w defnyddio yn naturiol. Mae modd annog dysgwyr i greu o'r newydd er mwyn pwysleisio nodweddion gwahanol ond hefyd er mwyn gwellu hyder, goslef ac ynganiad. Bydd yna gyfle i hunan-werthuso gwaith, i ail-ddrafftio a chynnig targedau ymarferol. <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2023 - Dwyieithrwydd</i></p>

Gwneud defnydd priodol o dechnoleg ddigidol	<p>1.1.1 Gwrando 1.1.2 Siarad</p> <p>Bydd cyfleoedd i wyllo clipiau fideo amrywiol sy'n ymdrin â phynciau gwahanol er mwyn ymarfer sgiliau cyfathrebu a mynegi barn ynghyd ag ymestyn geirfa a phatrymau brawddegol.</p> <ul style="list-style-type: none"> Bydd gwyllo deunyddiau sy'n arddangos trawsdoriad o acenion gwahanol o fudd i ddysgwyr wrth iddynt fedru deall ac ymdopi gydag ardaloedd Cymru a thaфodieithoedd a geirfa amrywiol.
Gwneud cysylltiadau priodol gyda rhannau eraill o'r cwricwlwm er mwyn datblygu a chryfhau sgiliau dwyieithog ac amlieithog dysgwyr	<p>1.1.1 Gwrando 1.1.2 Siarad</p> <ul style="list-style-type: none"> Ceir cyfleoedd i ddatblygu Cymraeg Achlysuol ar draws yr ysgol wrth osod tasgau addas i'r dysgwyr fydd yn cryfhau ethos y Gymraeg ar draws y ganolfan ond hefyd yn cynnig cyfleoedd diliys iddynt ddeall gwerth a photensial y Gymraeg o fewn eu byd e.e. creu polisi iaith adran arbennig, awgrymu dulliau i godi dwyieithrwydd o fewn agwedd benodol yn yr ysgol, trefnu digwyddiad arbennig i ddathlu'r iaith neu i godi statws yr iaith, creu deunydd marchnata. <p>Dydd Ewyllys Da Neges Heddwch ac Ewyllys Da yr Urdd / Newyddion Ni 17 Mai 2024 (youtube.com)</p> <p>Diwrnod Shwmae Shwmae Ysgol Penfro (youtube.com)</p> <p>Dydd Miwsig Cymru Dydd Miwsig Cymru 2024 - YouTube</p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2020 – Dydd Miwsig Cymru</i></p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2019 – Pwysigrwydd y Gymraeg</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Bydd cydweithio gydag adrannau eraill yn atgyfnerthu gwerth y Gymraeg. Mae modd creu cystadlaethau byr, cynnal sialensau misol neu weithgareddau lles wythnosol. Bydd cydweithio hefyd gydag ysgolion cynradd y dalgylch yn cryfhau cysylltiadau ond hefyd yn creu trosglwyddiadau llyfn wrth i bawb ddeall a chydhabod nodau ieithyddol y ddau sector. Bydd modd creu cylchgrawn y tymor gan gynnwys gwybodaeth ffeithiol fydd o ddiddordeb i flynyddoedd pump a chwech ynghyd â chyfleoedd i'r dysgwyr iau ddod i nabod athrawon, cwricwlwm a gweithgareddau all-gyrsiol yr uwchradd. <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2022 – Y Siarter Iaith</i></p>

Cyfleoedd i ymgorffori elfennau o'r Cwricwlwm i Gymru

Llinynnau Cwricwlwm i Gymru		
Themâu sy'n trawstorri		
Cyd-destunau Lleol, Cenedlaethol a Rhyngwladol	<p>Mae llawer o gyfleoedd i gynnwys Cyd-destunau Lleol, Cenedlaethol a Rhyngwladol yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd bod angen iddynt ddeall eu lle yn y gymdeithas ddwyieithog. Mae dysgu'r Gymraeg yn cynnig cyfleoedd newydd, heriol iddynt fydd yn fuddiol yn eu bywydau personol, eu bywydau academaidd ond hefyd yn y dyfodol o ran y lle gwaith. Bydd modd i'r dysgwyr ddysgu am eu cynefin a'u gwlad gan gynnwys traddodiadau, diwylliannau, hanesion a lle'r Gymraeg a Chymru yn ein byd heddiw.</p> <p>Isod mae rhai enghreiffiau o sut y gellid ymgorffori Cyd-destunau Lleol, Cenedlaethol a Rhyngwladol yn yr addysgu a dysgu:</p>	
	Cyfeirnod y Fanylob <ul style="list-style-type: none"> 1.1.1 1.1.2 	Ymhelaethiad <p>Dylai dysgwyr allu gwrando a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhyngweithio gydag eraill yn effeithiol drwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ddewis y pwyntiau perthnasol o'r brif neges • defnyddio amrywiaeth o strategaethau I grynhau, cytuno, cymharu a dadansoddi gwybodaeth.

	<p>Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleu gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio cywair priodol ac ynganu'n glir.</p>	<p>Gweithgaredd 1</p> <ol style="list-style-type: none">1. Trafod tafodieithoedd gwahanol gan ddechrau gyda'r ardal leol.2. Cynnig cyfleoedd ymchwil er mwyn cydnabod geirfa ardaloedd gwahanol / etymoleg geiriau.3. Creu cwestiynau cwis i atgyfnerthu'r gwahaniaethau ond hefyd i adolygu sgiliau holi'r dysgwyr. <p>Gweithgaredd 2</p> <ol style="list-style-type: none">1. Trafod ydefnydd o'r Gymraeg y tu hwnt i Gymru ei hunan gan gynnig cyfle i ddysgwyr ymateb i'r ystadegau e.e. nifer sy'n dysgu'r Gymraeg ar Duolingo o wledydd eraill.2. Canolbwytio ar hanes y Gymraeg ym Mhatagonia gan wrando ar sbardunau priodol er mwyn dod â'r hanes yn fyw.3. Cynnig cyfleoedd i ddysgwyr gymharu lle'r Gymraeg yng Nghymru a Phatagonia ynghyd ag ystyried y profiad o ymweld â'r Ariannin . <p>Clipiau fideo Patagonia e.e. PATAGONIA - Google Drive</p>
--	---	---

	<p>Mae llawer o gyfleoedd i gynnwys Cynaliadwyedd yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd bod yna gyfrifoldeb gan bob un ohonom i greu byd gwell ac i ddysgu parchu ac amddiffyn ein presennol a gweithio tuag at greu dyfodol gwell.</p> <p>Isod mae rhai enghreiffiau o sut y gellid ymgorffori Cynaliadwyedd yn yr addysgu a dysgu:</p>		
	<p>Cyfeirnod y Fanylob</p> <p>1.1.1 1.1.2</p>	<p>Ymhelaethiad</p> <p>Dylai dysgwyr allu gwrandio a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhwngweithio gydag eraill yn effeithiol drwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ddewis y pwyntiau perthnasol a'r brif neges • defnyddio amrywiaeth o strategaethau i grynhau, cyfuno, cymharu a dadansoddi gwybodaeth. <p>Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwyr allu cyfathrebu'n glir ac effeithiol mewn cyd-destunau gwahanol, gan ddefnyddio ffurfau, geirfa a thechnegau i ennyn diddordeb y gwrandoawr</p>	<p>Enghraiftt</p> <p>Wrth ystyried cyfrifoldeb yr unigolyn i ofalu am yr amgylchedd, bydd modd i athrawon ddechrau cyflwyno'r angen wrth ystyried cynefin y dysgwyr.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mae modd dechrau gyda'r ysgol ei hunan ac yna symud at yr ardal. Bydd modd trafod pwysigrwydd ailgylchu ynghyd â'r angen i barchu adeiladau'r ysgol a byd natur. 2. Bydd modd trafod sefydlu clwb gwyrdd neu gyfres o reolau posibl ar gyfer disgynblion a staff yr ysgol. 3. Hefyd bydd modd trafod y problemau posibl a chymharu agweddau gwahanol unigolion. Bydd edrych ar enghreiffiau penodol, yn enwedig wrth ystyried cyfraniadau pobl ifanc yn y maes. <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2019 – Yr Amgylchedd</i> <i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2024 – Creu Byd Gwell</i></p>

<p>Mae llawer o gyfleoedd i gynnwys Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd nid oes modd gor-bwysleisio'r angen am barch a thegwch o fewn ein byd. Mae parchu a deall a derbyn safbwytiau eraill gan adnabod ymddygiadau iach a niweidiol yn holl bwysig. Yr angen am empathi a chydweithrediad sydd wrth wraidd y dysgu yn sicr er mwyn dathlu rhyddid yr unigolyn tra'n cadw lles a diogelwch pawb.</p> <p>Isod mae rhai enghreifftiau o sut y gellid ymgorffori Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb yn yr addysgu a dysgu:</p>																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left; padding: 5px;">Cyfeirnod y Fanylob</th><th style="text-align: left; padding: 5px;">Ymhelaethiad</th><th style="text-align: left; padding: 5px;">Enghraifft</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">1.1.1</td><td style="padding: 5px;">Dylai dysgwyr allu datblygu eu sgiliau gwrando er mwyn deall a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed.</td><td style="padding: 5px;">Mae angen i athrawon ddechrau o safbwyt yr ysgol a chyfeirio yn gyntaf at unrhyw broblemau sydd yno e.e. bwlio</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">1.1.2</td><td style="padding: 5px;">Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn.</td><td style="padding: 5px;">Ceir cyfle i drafod achosion penodol o fwlio o fewn yr ysgol ond hefyd yr effaith, y gosb bosibl, y pryderon a'r rhesymeg.</td></tr> <tr> <td></td><td style="padding: 5px;">Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn</td><td style="padding: 5px;"> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2022 – Diwrnod Atal Bwilio</i></p> <p>Bwilio – meddwl.org</p> </td></tr> <tr> <td></td><td></td><td style="padding: 5px;">Bydd modd yma i adolygu patrymau brawddegol amrywiol ynghyd ag ansoddeiriau priodol i ddisgrifio'r bwli a'i weithredoedd. Bydd cyfle hefyd i gytuno ac anghytuno gan gynnwys tystiolaeth i ategu barn. Bydd modd ymestyn y drafodaeth i gyfeirio at seibr-fwlio a thrafod diogelwch ar y we.</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td style="padding: 5px;"> <p>Snapchat! - Gweiddi</p> </td></tr> <tr> <td></td><td></td><td style="padding: 5px;">Ceir cyfleoedd hefyd i ymateb i hanesion personol, yn talu sylw arbennig at unrhyw annhegwn oherwydd hil, tras, crefydd, cefndir a rhywioldeb.</td></tr> </tbody> </table>	Cyfeirnod y Fanylob	Ymhelaethiad	Enghraifft	1.1.1	Dylai dysgwyr allu datblygu eu sgiliau gwrando er mwyn deall a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed.	Mae angen i athrawon ddechrau o safbwyt yr ysgol a chyfeirio yn gyntaf at unrhyw broblemau sydd yno e.e. bwlio	1.1.2	Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn.	Ceir cyfle i drafod achosion penodol o fwlio o fewn yr ysgol ond hefyd yr effaith, y gosb bosibl, y pryderon a'r rhesymeg.		Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn	<p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2022 – Diwrnod Atal Bwilio</i></p> <p>Bwilio – meddwl.org</p>			Bydd modd yma i adolygu patrymau brawddegol amrywiol ynghyd ag ansoddeiriau priodol i ddisgrifio'r bwli a'i weithredoedd. Bydd cyfle hefyd i gytuno ac anghytuno gan gynnwys tystiolaeth i ategu barn. Bydd modd ymestyn y drafodaeth i gyfeirio at seibr-fwlio a thrafod diogelwch ar y we.			<p>Snapchat! - Gweiddi</p>			Ceir cyfleoedd hefyd i ymateb i hanesion personol, yn talu sylw arbennig at unrhyw annhegwn oherwydd hil, tras, crefydd, cefndir a rhywioldeb.
Cyfeirnod y Fanylob	Ymhelaethiad	Enghraifft																			
1.1.1	Dylai dysgwyr allu datblygu eu sgiliau gwrando er mwyn deall a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed.	Mae angen i athrawon ddechrau o safbwyt yr ysgol a chyfeirio yn gyntaf at unrhyw broblemau sydd yno e.e. bwlio																			
1.1.2	Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn.	Ceir cyfle i drafod achosion penodol o fwlio o fewn yr ysgol ond hefyd yr effaith, y gosb bosibl, y pryderon a'r rhesymeg.																			
	Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn	<p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2022 – Diwrnod Atal Bwilio</i></p> <p>Bwilio – meddwl.org</p>																			
		Bydd modd yma i adolygu patrymau brawddegol amrywiol ynghyd ag ansoddeiriau priodol i ddisgrifio'r bwli a'i weithredoedd. Bydd cyfle hefyd i gytuno ac anghytuno gan gynnwys tystiolaeth i ategu barn. Bydd modd ymestyn y drafodaeth i gyfeirio at seibr-fwlio a thrafod diogelwch ar y we.																			
		<p>Snapchat! - Gweiddi</p>																			
		Ceir cyfleoedd hefyd i ymateb i hanesion personol, yn talu sylw arbennig at unrhyw annhegwn oherwydd hil, tras, crefydd, cefndir a rhywioldeb.																			

Addysg hawliau dynol ac amrywiaeth	<p>Mae llawer o gyfleoedd i gynnwys Addysg hawliau dynol ac amrywiaeth yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd yr angen am barch a chydweithrediad. Bydd hyn yn helpu dysgwyr i gydnabod pwysigrwydd hawliau wrth sicrhau tegwch i bawb.</p> <p>Isod mae rhai enghreiffiau o sut y gellid ymgorffori Addysg hawliau dynol ac amrywiaeth yn yr addysgu a dysgu:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Cyfeirnod y Fanylob</th><th>Ymhelaethiad</th><th>Enghraifft</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.1.1 1.1.2</td><td> <p>Dylai dysgwyr allu datblygu eu sgiliau gwrando er mwyn deall a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed</p> <p>Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn</p> </td><td> <p>Mae cyfle gan athrawon i gyflwyno unigolion pwysig yn hanes byd addysg yma fel Betty Campbell a'i dylanwad arbennig yn ardal Caerdydd.</p> <p>Hefyd ceir cyfle i ystyried cantorion heddiw fel Kizzy a Eädyth Crawford gan drafod cefndir y merched a'u cariad amlwg at Gymru a'r iaith Gymraeg. Bydd astudio geiriau ambell gân wreiddiol yn sail i drafodaeth ond hefyd yn cynnig cyfle diliys i ehangu geirfa ac i werthfawrogi teimladau eraill at Gymru a'n diwyllant. Hefyd beth am ddatblygu sgiliau cymharu wrth chwilio am y gwahaniaethau a'r tebygrwydd rhwng y ddwy chwaer?</p> <p>Kizzy Crawford - Enfys Yn Y Glaw (youtube.com) Kizzy Crawford performs 'Calon Lân' - 6 Nations Italy - BBC Cymru Wales (youtube.com) Eädyth Crawford yn canu 'Calon Lân' (youtube.com)</p> <p>Gall athrawon ddefnyddio sesiynau gyda "chenhadon" cyfoes hefyd er mwyn ennyn diddordeb dysgwyr ac er mwyn iddynt werthfawrogi gwerth y Gymraeg ym mywydau eraill e.e. Sage Todz, Bronwen Lewis, Ed Holden</p> </td></tr> </tbody> </table>	Cyfeirnod y Fanylob	Ymhelaethiad	Enghraifft	1.1.1 1.1.2	<p>Dylai dysgwyr allu datblygu eu sgiliau gwrando er mwyn deall a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed</p> <p>Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn</p>	<p>Mae cyfle gan athrawon i gyflwyno unigolion pwysig yn hanes byd addysg yma fel Betty Campbell a'i dylanwad arbennig yn ardal Caerdydd.</p> <p>Hefyd ceir cyfle i ystyried cantorion heddiw fel Kizzy a Eädyth Crawford gan drafod cefndir y merched a'u cariad amlwg at Gymru a'r iaith Gymraeg. Bydd astudio geiriau ambell gân wreiddiol yn sail i drafodaeth ond hefyd yn cynnig cyfle diliys i ehangu geirfa ac i werthfawrogi teimladau eraill at Gymru a'n diwyllant. Hefyd beth am ddatblygu sgiliau cymharu wrth chwilio am y gwahaniaethau a'r tebygrwydd rhwng y ddwy chwaer?</p> <p>Kizzy Crawford - Enfys Yn Y Glaw (youtube.com) Kizzy Crawford performs 'Calon Lân' - 6 Nations Italy - BBC Cymru Wales (youtube.com) Eädyth Crawford yn canu 'Calon Lân' (youtube.com)</p> <p>Gall athrawon ddefnyddio sesiynau gyda "chenhadon" cyfoes hefyd er mwyn ennyn diddordeb dysgwyr ac er mwyn iddynt werthfawrogi gwerth y Gymraeg ym mywydau eraill e.e. Sage Todz, Bronwen Lewis, Ed Holden</p>
Cyfeirnod y Fanylob	Ymhelaethiad	Enghraifft					
1.1.1 1.1.2	<p>Dylai dysgwyr allu datblygu eu sgiliau gwrando er mwyn deall a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed</p> <p>Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn</p>	<p>Mae cyfle gan athrawon i gyflwyno unigolion pwysig yn hanes byd addysg yma fel Betty Campbell a'i dylanwad arbennig yn ardal Caerdydd.</p> <p>Hefyd ceir cyfle i ystyried cantorion heddiw fel Kizzy a Eädyth Crawford gan drafod cefndir y merched a'u cariad amlwg at Gymru a'r iaith Gymraeg. Bydd astudio geiriau ambell gân wreiddiol yn sail i drafodaeth ond hefyd yn cynnig cyfle diliys i ehangu geirfa ac i werthfawrogi teimladau eraill at Gymru a'n diwyllant. Hefyd beth am ddatblygu sgiliau cymharu wrth chwilio am y gwahaniaethau a'r tebygrwydd rhwng y ddwy chwaer?</p> <p>Kizzy Crawford - Enfys Yn Y Glaw (youtube.com) Kizzy Crawford performs 'Calon Lân' - 6 Nations Italy - BBC Cymru Wales (youtube.com) Eädyth Crawford yn canu 'Calon Lân' (youtube.com)</p> <p>Gall athrawon ddefnyddio sesiynau gyda "chenhadon" cyfoes hefyd er mwyn ennyn diddordeb dysgwyr ac er mwyn iddynt werthfawrogi gwerth y Gymraeg ym mywydau eraill e.e. Sage Todz, Bronwen Lewis, Ed Holden</p>					

Gyfleoedd a phrofiadau cysylltiedig â byd gwaith	<p>Mae llawer o gyfleoedd i gynnwys Gyrfaoedd a phrofiadau cysylltiedig â byd gwaith yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd bydd yn eu galluogi i ddatblygu eu sgiliau a'u dealltwriaeth o bwysigrwydd a photensial dwyieithrwydd yn y gweithle. Bydd modd iddynt ddod yn ymwybodol o'r cyfleoedd amrywiol sydd ar gael iddynt ac i werthfawrogi'r ystod o gyfleoedd lle mae cyfathrebu yn y Gymraeg yn bwysig ac yn fanteisiol. Mae hyn yn holl bwysig wrth ystyried yr angen i ddysgwyr wneud penderfyniadau allweddol o ran gyrfa a'r dyfodol yn ystod amser y cwrs TGAU.</p> <p>Isod mae rhai enghreiffiau o sut y gellid ymgorffori Gyrfaoedd a phrofiadau cysylltiedig â byd gwaith yn yr addysgu a dysgu:</p>		
	Cyfeirnod y Fanylob	Ymhelaethiad	Enghraift
	1.1.1 1.1.2	<p>Dylai dysgwyr allu gwrando a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhngweithio gydag eraill yn effeithiol drwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ddewis y pwytiau perthnasol o'r brif neges • defnyddio amrywiaeth o strategaethau i grynhau, cytuno, cymharu a dadansoddi gwybodaeth. <p>Dylai dysgwyr allu cofnodi yr hyn maen nhw'n ei glywed a rhannu'r wybodaeth yn ddeallus ag eraill.</p> <p>Dylai dysgwyr allu cyfathrebu a rhngweithio'n ddigymhell, yn glir ac yn effeithiol at wahanol ddibenion, gan gynnwys cyfleo gwybodaeth a gofyn ac ateb cwestiynau.</p>	<p>Mae athrawon yn gallu trafod y gyrfaoedd gwahanol, cymwysterau defnyddiol a'r cyfleoedd gwaith sydd ar gael yn lleol. Yn sgil hyn ceir cyfle i ystyried gwaith gwirfoddol fel opsiwn ymarferol i baratoi at y gweithle, ond hefyd fel cyfle i helpu eraill. Bydd cyfle i drafod manteision ac anfanteision, i rannu gwybodaeth a dod i gasgliad.</p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2019 – Gyrfaoedd</i></p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2018 / 2022 / 2023 – Gwirfoddoli</i></p> <p>Mae sgiliau'r byd gwaith hefyd yn bwysig i ddysgwyr 14-16 oed ac felly bydd modd trafod ymgeisio am swyddi a pharatoi at gyfweliadau. Bydd cyfle eto i ehangu geirfa a chodi hyder dysgwyr wrth iddynt ddysgu mwy am leoliadau gwaith ynghyd ag hanfodion swyddi gwahanol ond hefyd i ddysgu mwy amdanyn nhw eu hunain wrth drafod eu dyheadau a'u gobeithion gydag eraill a deall yr hyn sydd eisiau arnynt i wireddu'r breuddwydion hynny.</p>

	Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf I gyfleoedd gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn.	<i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2020 – Ymgeisio am swyddi</i> <i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2023 – Swyddi yn y Ganolfan Hamdden</i>
--	--	--

Sgiliau trawsgwricwlaidd – Llythrennedd

	<p>Mae llawer o gyfleoedd i gynnwys Llythrennedd yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd bydd meithrin sgiliau cyfathrebu effeithiol yn codi hyder dysgwyr ac yn eu helpu i chwarae rhan gyflawn yn y Gymru ddwyieithog.</p> <p>Isod mae rhai enghreifftiau o sut y gellid ymgorffori Llythrennedd yn yr addysgu a dysgu:</p>							
Gwrando	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Cyfeirnod y Fanylob</th><th>Ymhelaethiad</th><th>Enghraifft</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.1.1 1.1.2</td><td> <p>Dylai dysgwyr allu cofnodi yr hyn maen nhw'n ei glywed a rhannu'r wybodaeth yn ddeallus ag eraill.</p> <p>Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwyr allu cyfrannu yn ddigymhell at sgwrs neu drafodaeth.</p> </td><td> <p>Bydd cyfleoedd yma i ddysgwyr ymateb i sbardunau gwahanol mewn ffordd briodol gan gofnodi a chyfnewid gwybodaeth, crynhoi ac ymateb i sylwadau eraill ynghyd â chynnig barn bersonol. Bydd yn syniad i gynnig cyfres o gwestiynau gydag ymateb unigolion er mwyn i'r dysgwyr allu gwrando yn ofalus, ystyried y wybodaeth a ffurfio barn yn ddeallus. Dyma gyfleoedd i ddysgwyr ddatblygu sgiliau ieithyddol ac atgyfnerthu rheolau gramadeg, ond hefyd i ddysgu gwrando ar eraill gan ymateb yn ddeallus a gyda sensitfrwydd. Bydd dewis topigau sydd o fewn eu byd yn bwysig e.e. hawliau'r ifanc, y byd digidol, gwyliau ysgol</p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2020 – Mae bywyd person ifanc yn hawdd</i></p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2020 – Y Byd Digidol</i></p> </td></tr> </tbody> </table>	Cyfeirnod y Fanylob	Ymhelaethiad	Enghraifft	1.1.1 1.1.2	<p>Dylai dysgwyr allu cofnodi yr hyn maen nhw'n ei glywed a rhannu'r wybodaeth yn ddeallus ag eraill.</p> <p>Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwyr allu cyfrannu yn ddigymhell at sgwrs neu drafodaeth.</p>	<p>Bydd cyfleoedd yma i ddysgwyr ymateb i sbardunau gwahanol mewn ffordd briodol gan gofnodi a chyfnewid gwybodaeth, crynhoi ac ymateb i sylwadau eraill ynghyd â chynnig barn bersonol. Bydd yn syniad i gynnig cyfres o gwestiynau gydag ymateb unigolion er mwyn i'r dysgwyr allu gwrando yn ofalus, ystyried y wybodaeth a ffurfio barn yn ddeallus. Dyma gyfleoedd i ddysgwyr ddatblygu sgiliau ieithyddol ac atgyfnerthu rheolau gramadeg, ond hefyd i ddysgu gwrando ar eraill gan ymateb yn ddeallus a gyda sensitfrwydd. Bydd dewis topigau sydd o fewn eu byd yn bwysig e.e. hawliau'r ifanc, y byd digidol, gwyliau ysgol</p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2020 – Mae bywyd person ifanc yn hawdd</i></p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2020 – Y Byd Digidol</i></p>	
Cyfeirnod y Fanylob	Ymhelaethiad	Enghraifft						
1.1.1 1.1.2	<p>Dylai dysgwyr allu cofnodi yr hyn maen nhw'n ei glywed a rhannu'r wybodaeth yn ddeallus ag eraill.</p> <p>Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwyr allu cyfrannu yn ddigymhell at sgwrs neu drafodaeth.</p>	<p>Bydd cyfleoedd yma i ddysgwyr ymateb i sbardunau gwahanol mewn ffordd briodol gan gofnodi a chyfnewid gwybodaeth, crynhoi ac ymateb i sylwadau eraill ynghyd â chynnig barn bersonol. Bydd yn syniad i gynnig cyfres o gwestiynau gydag ymateb unigolion er mwyn i'r dysgwyr allu gwrando yn ofalus, ystyried y wybodaeth a ffurfio barn yn ddeallus. Dyma gyfleoedd i ddysgwyr ddatblygu sgiliau ieithyddol ac atgyfnerthu rheolau gramadeg, ond hefyd i ddysgu gwrando ar eraill gan ymateb yn ddeallus a gyda sensitfrwydd. Bydd dewis topigau sydd o fewn eu byd yn bwysig e.e. hawliau'r ifanc, y byd digidol, gwyliau ysgol</p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2020 – Mae bywyd person ifanc yn hawdd</i></p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2020 – Y Byd Digidol</i></p>						

		<p>Dylai dysgwyr allu cyfathrebu a rhngweithio'n ddigymhell, yn glir ac yn effeithiol at wahanol ddibenion, gan gynnwys cyfleu gwybodaeth a gofyn ac ateb cwestiynau.</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i cyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn</p>	<p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2024 – Beth sy'n Bwysig?</i></p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2023 – Gwyliau Ysgol</i></p>
Siarad	<p>Cyfeirnod y Fanylob</p> <p>1.1.1 1.1.2</p>	<p>Ymhelaethiad</p> <p>Dylai dysgwyr allu gwrando a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhngweithio gydag eraill yn effeithiol.</p> <p>Dylai dysgwyr allu cyfrannu yn ddigymhell at sgwrs neu drafodaeth.</p> <p>Dylai dysgwyr allu cyfathrebu a rhngweithio'n ddigymhell, yn glir ac yn effeithiol at wahanol ddibenion, gan gynnwys cyfleo gwybodaeth a gofyn ac ateb cwestiynau.</p>	<p>Enghraifft</p> <p>Bydd cyfleoedd yma i ddysgwyr ymateb i sbardunau gwahanol mewn ffordd briodol gan gofnodi a chyfnewid gwybodaeth, crynhoi ac ymateb i sylwadau eraill ynghyd â chynnig barn bersonol. Bydd yn syniad i gynnig cyfres o gwestiynau gydag ymateb unigolion er mwyn i'r dysgwyr allu ffurio barn yn ddeallus ac ymateb yn glir gan resymu'n effeithiol. Dyma gyfleoedd i ddefnyddio ystod eang o eirfa briodol a phatrymau brawddegol gan sicrhau bod y dysgwyr yn amrywio amser a pherson y ferf. (Gw. enghreifftiau clipiau fideo yn adran y gwrando)</p>

	Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn	
--	--	--

Sgiliau trawsgwricwlaidd – Rhifedd

Datblygu Hyfedredd Mathemategol	<p>Mae ambell gyfle i gynnwys Rhifedd yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd yr angen i ddefnyddio sgiliau rhifedd yn effeithiol er mwyn llwyddo yn y byd gwaith ond hefyd mewn cymdeithas yn gyffredinol. Bydd meithrin yr hyder i ddefnyddio ac i gymhwysu sgiliau rhifedd wrth ddehongli data ac ymateb iddi yn werthfawr mewn bywyd ac mewn gwaith.</p> <p>Isod mae rhai enghreifftiau o sut y gellid ymgorffori Rhifedd yn yr addysgu a dysgu:</p>	
	<p>Cyfeirnod y Fanylob</p> <p>1.1.1 1.1.2</p>	<p>Ymhelaethiad</p> <p>Dylai dysgwyr allu gwrando a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhyngweithio gydag eraill yn effeithiol.</p> <p>Dylai dysgwyr allu strwythuru dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn.</p>

Mae dysgu bod ystadegau yn cynrychioli data a bod tebygolrwydd yn modelu siawns yn ein helpu ni i wneud casgliadau a phenderfyniadau gwybodus	Cyfeirnod y Fanylob	Ymhelaethiad	Enghraifft
	1.1.1 1.1.2	<p>Dylai dysgwyr allu gwrando a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhyngweithio gydag eraill yn effeithiol.</p> <p>Dylai dysgwyr allu strwythuro dadleuon a herio'r hyn maen nhw'n ei glywed er mwyn gallu mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf I gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn.</p>	<p>Bydd athrawon yn gallu edrych ar ddata penodol yma e.e. canlyniadau'r cyfrifiad dros y blynnyddoedd o ran y Gymraeg. Bydd modd trin a thrafod y ffigurau er mwyn lleisio barn ac fel sail i greu cyngor i'r dyfodol. Bydd modd ymarfer y sgiliau cymharu mewn ffordd ddilys a pherthnasol, yn enwedig wrth ystyried targed y llywodraeth ar gyfer 2050.</p> <p>Fideos Hanes yr iaith (partneriaeth.cymru)</p>

Sgiliau trawsgwricwlaidd – Cymhwysedd Digidol

	<p>Mae llawer o gyfleoedd i gynnwys Cymhwysedd Digidol yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd pwysigrwydd y byd digidol mewn bywyd ac yn y byd gwaith.</p> <p>Isod mae rhai enghreifftiau o sut y gellid ymgorffori Cymhwysedd Digidol yn yr addysgu a dysgu:</p>		
Dinasyddiaeth	<p>Cyfeirnod y Fanylob</p> <p>1.1.1 1.1.2</p>	<p>Ymhelaethiad</p> <p>Dylai dysgwyr allu gwrando a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhngweithio gydag eraill yn effeithiol.</p> <p>Dylai dysgwyr allu datblygu eu sgiliau gwrando er mwyn deall a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed.</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf I gyfleu gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio cywair priodol ac ynganu'n glir</p>	<p>Enghraift</p> <p>Bydd modd i athrawon edrych ar fanteision ac anfanteision y byd digidol gan ystyried byd y dysgwyr gyda ffonau symudol, gwefannau cymdeithasol a seibr-fwllo. Bydd y testunau yma yn fuddiol o ran iechyd a lles y dysgwyr yn ogystal â'u dealltwriaeth o rinweddau a pheryglon y we ac offer digidol. Bydd modd ymateb i destunau, dysgu feithiau priodol, dod i gasgliad a chynnig barn gyda thystiolaeth a rhesymau da.</p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2020 – Technoleg</i></p> <p><u>BANIO FFONAU SYMUDOL.mp4 - Google Drive</u></p>

Rhyngweithio a Chydweithio	Cyfeirnod y Fanyleb 1.1.1 1.1.2	Ymhelaethiad Dylai dysgwyr allu datblygu eu sgiliau gwrando er mwyn deall a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed Dylai dysgwyr allu cyfathrebu a rhyngweithio'n ddigymhell, yn glir ac yn effeithiol at wahanol ddibenion, gan gynnwys cyfleo gwybodaeth a gofyn ac ateb cwestiynau	Enghraifft Dyma gyfle i ddysgwyr ddysgu'r sgil o gydweithio ag eraill gan wrando ac ymateb yn effeithiol i farn eraill gyda pharch a sensitifwydd. Mae angen iddynt ddeall hanfodion gwaith grwp yn glir a rhan yr unigolyn er mwyn llwyddo. Mae pwysigrwydd cynnwys eu siarad a'u cyfraniadau yn bwysig ond hefyd iaith y corff er mwyn hybu'r elfen o gydweithio a chyd-lwyddo. Mae yna werth sicr wrth drafod arfer da yma gan enghreiftio ymatebion ac agweddau negyddol ac effaith hynny ar ddeinamig y trafod. Ceir enghreiftiau defnyddiol o fewn deunyddiau Hwb.
----------------------------	--	--	--

Sgiliau Cyfannol

Creadigrwydd ac Arloesi	<p>Mae llawer o gyfleoedd i gynnwys Creadigrwydd ac Arloesi yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd dyma gyfle i ddatblygu yr hyder i fod yn fwy chwilfrydig ac ymholgar. Bydd modd i ddysgwyr ystyried, archwilio, trafod a chymharu atebion i broblemau a dechrau datblygu ffordd entreprenaidd o feddwl.</p> <p>Isod mae rhai enghreifftiau o sut y gellid ymgorffori Creadigrwydd ac Arloesi yn yr addysgu a dysgu:</p>		
	Cyfeirnod y Fanylob	Ymhelaethiad	Enghraifft
	1.1.1 1.1.2	<p>Dylai dysgwyr allu gwrando a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhyngweithio gydag eraill yn effeithiol.</p> <p>Dylai dysgwyr allu datblygu eu sgiliau gwrando er mwyn deall a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed.</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleo gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio cywair priodol ac ynganu'n glir.</p>	<p>Bydd athrawon yn gallu trafod sefyllfaoedd gwahanol gan adael rhwydd hyn i'r dysgwyr feddwl am ddatrysiau ymarferol. Bydd modd deillio trafodaethau o fewn meysydd megis yr amgylchedd, ieithoedd, y byd ffasiwn neu siopa. Bydd modd cymharu, cynnig gwelliannau a thargedau er mwyn dangos y sgiliau creadigol ac arloesol. Hefyd bydd modd edrych ar leoliadau penodol, dathliadau a gweithdrefnau arbennig gan gynnig newidiadau ar gyfer y dyfodol.</p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2024 – Creu Byd Gwell</i></p>

Meddwl yn Feirniadol a Datrys Problemau	<p>Mae llawer o gyfleoedd i gynnwys Meddwl yn Feirniadol a Datrys Problemau yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd y cysylltiadau gyda'r byd gwaith. Bydd yn paratoi'r dysgwyr i ddeall ystyr risg ond hefyd i ddeall gwerth mentro. Yn sicr bydd yn llywio eu barn o ran y byd gwaith ac yn eu cefnogi i ddeall ac ystyried effaith penderfyniadau heddiw ar ddyfodol eraill.</p> <p>Isod mae rhai enghreifftiau o sut y gellid ymgorffori Meddwl yn Feirniadol a Datrys Problemau yn yr addysgu a dysgu:</p>		
	Cyfeirnod y Fanylob	Ymhelaethiad	Enghraifft
	1.1.1 1.1.2	<p>Dylai dysgwyr allu gwrando a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhwngweithio gydag eraill yn effeithiol drwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ddewis y pwyntiau perthnasol o'r brif neges • defnyddio amrywiaeth o strategaethau i grynhau, cytuno, cymharu a dadansoddi gwybodaeth. <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyflwyno gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn.</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio cywair priodol ac ynganu'n glir.</p>	<p>Bydd athrawon yn gallu trafod hanfodion swyddi arbennig neu sefyllfa benodol o fewn y gweithle gan adael i'r dysgwyr drafod y sefyllfa a'r ffordd ymlaen.</p> <p>Bydd modd trafod ymgeiswyr gwahanol ar gyfer swydd benodol gan gyfeirio at eu rhinweddau ynghyd ag unrhyw bryderon. Bydd cyfle wedyn i ddod i gasgliad.</p> <p>Hefyd bydd modd creu sefyllfaoedd dilys wrth chwilio am unigolion i ymateb i heriau gwahanol gan gynnig cyfle i drafod personoliaethau gwahanol, cryfderau a rhinweddau penodol.</p> <p><u>CEISIO AM SWYDD.mp4 - Google Drive</u></p> <p>(Mae clipiau fideo addas gyda chwmni Peniarth ac hefyd ar wefan Boost gyda chwmni Hodder)</p>

	<p>Mae llawer o gyfleoedd i gynnwys Cynllunio a Threfnu yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd yr angen i cydweithio a deall gwerth ac ystyr bod yn agored i gyfraniadau eraill er mwyn cyrraedd nod y daith, yn enwedig o safbwyt y byd gwaith.</p> <p>Isod mae rhai enghreifftiau o sut y gellid ymgorffori Cynllunio a Threfnu yn yr addysgu a dysgu:</p>		
	<p>Cyfeirnod y Fanylob</p> <p>1.1.1 1.1.2</p>	<p>Ymhelaethiad</p> <p>Dylai dysgwyr allu gwrando a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhyngweithio gydag eraill yn effeithiol drwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ddewis y pwyntiau perthnasol o'r brif neges • defnyddio amrywiaeth o strategaethau i grynhau, cytuno, cymharu a dadansoddi gwybodaeth. <p>Dylai dysgwyr allu cofnodi yr hyn maen nhw'n ei glywed a rhannu'r wybodaeth yn ddeallus ag eraill.</p> <p>Dylai dysgwyr allu cyfathrebu a rhyngweithio'n ddigymhell, yn glir ac yn effeithiol at wahanol ddibenion, gan gynnwys cyfleu gwybodaeth a gofyn ac ateb cwestiynau.</p> <p>Dylai dysgwyr allu defnyddio amrywiaeth o frawddegau, patrymau iaith ac amserau gwahanol y ferf i gyfleu gwybodaeth, mynegi a chyflawnhau barn.</p>	<p>Enghraiftt</p> <p>Bydd athrawon yn gallu defnyddio sbardun lleoliad(au) arbennig gan gynnig cyfle i ddysgwyr i drefnu ymweliad neu wibdaith ysgol. Bydd cyfle iddynt drafod yr ochr ymarferol fel dyddiadau, amserau, trafnidiaeth a'r costau ond hefyd bydd eisiau trafod pwrrpas yr ymweliad ynghyd ag unrhyw anawsterau posibl e.e. anabledd, diogelwch. Eto dyma gyfle i feithrin sgiliau cydweithio ac atgyfnerthu'r angen i feddwl am eraill ac ymateb gyda pharch a sensitifrwydd i gyfraniadau eraill.</p> <p><i>Papur Arholiad TGAU Cymraeg Ail Iaith Uned 1 2023 – Caerdydd</i></p> <p>Ein Gwersylloedd Urdd Gobaith Cymru</p>

Effeithiolrwydd Personol	<p>Mae llawer o gyfleoedd i gynnwys Effeithiolrwydd Personol yn y TGAU Cymraeg Craidd. Dyma gyfleoedd sy'n bwysig i Ddysgwyr oherwydd yr angen am gydweithio mewn bywyd, cyfrannu at dîm, addasu a newid mewn sefyllfaoedd gwahanol. Bydd cyfleoedd i ystyried cryfderau'r hunan a bod yn agored i feithrin sgiliau newydd.</p> <p>Isod mae rhai enghreifftiau o sut y gellid ymgorffori Effeithiolrwydd Personol yn yr addysgu a dysgu:</p>		
	Cyfeirnod y Fanylob	Ymhelaethiad	Enghraift
	1.1.1	Dylai dysgwyr allu datblygu eu sgiliau gwrando er mwyn deall a gwerthuso'r hyn maen nhw'n ei glywed.	Dyma gyfleoedd i edrych ar hanfodion gwaith grŵp. Nid oes modd gor-bwysleisio'r angen am gydweithio o fewn yr uned hon. Mae eisbau dysgu amynedd a pharch, sensitfrwydd ac empathi ynghyd â sgiliau gwrando arbennig. Mae eisbau gwrando ar eraill a dysgu cydnabod eu barn a dysgu ymateb yn glir ond gyda sensitfrwydd. Yn ogystal mae angen dysgu bod rôl gan bawb i'w chwarae mewn gwaith grŵp a bod cyfrifoldeb penodol gan bob unigolyn. Mae agwedd ac ymateb un yn effeithiol ar y gweddill. Felly mae'n werth i athrawon dreulio ychydig o amser yn trafod y dulliau gorau i gyflawni'r dasg ond hefyd sut i osgoi unrhyw broblemau posibl.
	1.1.2	Dylai dysgwyr allu gwrando a deall yr hyn sy'n cael ei ddweud er mwyn rhngweithio gydag eraill yn effeithiol. Dylai dysgwyr allu cofnodi yr hyn maen nhw'n ei glywed a rhannu'r wybodaeth yn ddeallus ag eraill.	<i>Clip fideo : Nodweddion gwaith grŵp (Partneriaeth)</i>
		Dylai dysgwyr allu cyfathrebu a rhngweithio'n ddigymhell, yn glir ac yn effeithiol at wahanol ddibenion, gan gynnwys cyfleo gwybodaeth a gofyn ac ateb cwestiynau.	Gwefan Adnoddau Dynol CBAC Sgiliau siarad a gwrando - Dysgu Cyfunol